

Oponentský posudek bakalářské práce

Jana Makulová, **Živé mechanismy**

Fakulta umění a architektury, Technická univerzita v Liberci, 2017

Vedoucí práce: doc. Stanislav Zippe

1) *Problém vymezení smyslu magisterské práce a splnění cíle zadání*

Kontradikcí v názvu autorka poukazuje k možnosti technicky založeným pohybem evokovat dojem vnímání organického pohybu. Taková umělecká realizace má oporu v celé řadě již vytvořených děl a dokonce i v obecném pojetí „umělého života“, které se stalo inspirací mnoha umělců. V poměrně těžkopádné a málo srozumitelné argumentaci v textovém úvodu se dozvídáme, že „směrem“ autorky se stalo vytvoření složitého chování jednoduchou formou, evokace velmi individualizovaných pohybových projevů, které by vyvolávaly pocit setkání s jinou, autonomní skutečností. Přesvědčivost naplnění tohoto cíle se samozřejmě odvíjí od složitosti škály vytvořeného chování.

2) *Hodnocení obsahové a formální stránky práce*

Vlastní dílo je vytvořeno z papíru, balsy a servomotorů ovládaných řídicí elektronikou, kterou je arduino s nahraným softwarem. Autorka sice deklaruje interaktivitu díla, které má reagovat na vstup zadaný divákem, ale v teoretické části neupřesňuje způsoby kódování. Bohužel jsem se mohl seznámit s vlastní činností díla pouze v nedokončené verzi. Pravděpodobně proto na mě dílo působilo velmi omezeným rejstříkem reakcí.

3) *Otázka inovačního přínosu a intenzity zpracování*

O inovačním přínosu autorčiny práce je možné poněkud pochybovat, a protože téma interaktivity umělých kvazi-organismů je již široce rozpracováno, skutečně nové by mohlo být přiřazení individualizovaných reakcí k stejně individualizovaným projevům diváků. Není ovšem jasné, jak lze kategorizovat a kódovat právě onu vstupní informaci, zadanou divákem. Pokud se bude jednat o text, jak lze zaručit vytvoření jedinečného, nepřenosného textu, který by vyvolal stejně jedinečnou odezvu?

Využívání lidské reakce na pohyby mechanismů má velmi širokou oporu, pro dostatečný inovační posun práce bych předpokládal rozsáhlejší seznámení s díly odpovídajícího námětu, případně alespoň elementární náznak znalosti lidských emočních projevů.

4) *Věcné otázky*

Jak autorka rozumí slovu „dematerializace“? Co znamená konstatování „setkání s novým druhem“? Jak lze vysvětlit „propojení schopnosti komunikace a zásahu do prostoru“?

5) *Znalost kontextu, využití teorie*

Bohužel jak jsem naznačil v úvodu hodnocení, explicitní vyjádření uměleckého a vědeckého kontextu se v textové části bakalářské práce objevuje jen v odkazu na jednoho ze zakladatelů pojetí umělého života Christophera G. Langtona (se zcela nesmyslným odkazem uváděným jako pramen citace na konci textové části práce) a v odkazu na další pramen inspirace – U-Ram Choea.

Existuje poměrně široká škála použitelných odkazů, a to od mechanických soch Theo Jansena, Roba Pottse, přes spíše dekorativní díla Jennifer Townley, Davida Letelliera až k počítačově řízeným pracím Chico MacMurtrie nebo Kena Rinalda. Vhodnou pečlivou rešerší umělců a děl blízkých autorčině záměru nahrazuje kusé konstatování několika notoricky známých literárních fikcí umělých bytostí.

6) *Jazyková stránka doprovodné textové části a její grafická úroveň*

Psaná podoba autorčina vyjadřování je poněkud problematická, nedostatky v gramatické logice přesahují do logiky myšlenkové výstavby, věty jsou někdy za hranicí srozumitelnosti. Nevím, zda jsem neobdržel pouze nějaký nedotažený meziprodukt teoretické části bakalářské práce, ale v elektronické podobě, kterou jsem měl hodnotit, jsem průběžně nacházel řadu formálních i obsahových nedostatků, od překlepů typu „gavia“ – „gaviál“ (jedná-li se o název vlastního díla, proto se mi zdá takový překlep téměř fatální), přes nejasné číslování částí a vykřížkované odkazy na samotné stránky a stránkování, až k zmatenému obsahu „Portfolia“ s uvedením jednotlivých děl bez vrocení. Součástí vytištěné práce bohužel není alespoň blokové schéma použitého softwaru. Je pochybné citovat v české práci výrok ruského autora anglicky, podobně název jeho díla má s angličtinou ekvivalentní název český.

7) *Závěrečné hodnocení*

Pro účel hodnocení práce jsem bohužel viděl její ještě nedotaženou podobu, které chyběla odpovídající funkce některých součástí a její formální stránka se jevila pouze

„naskicovaná“. Dané vlastnosti díla tudíž pouze předpokládám podle autorčiny „intence“. Samotné hybné pulzy na strojově vypadajícím objektu nejsou nijak inovativní, a jak sama konstatuje na inspirativních dílech U-Ram Choea je podmanivá především „formální dokonalost a asijský perfekcionismus“, čemuž zůstává autorka velmi vzdálená. Práci navrhuji „dobře“ (3).

Aleš Svoboda, oponent, 24. 1. 2017

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Aleš Svoboda', written in a cursive style.